

Konstpausleden

Under åren 2006-2007 pågick projekt Konstpaus med Strängnäs kommuns samhällsbyggnadskontor som huvudman och finansierat med EU-medel. Projektets huvudmål var att utveckla ett underlag för bygget av en gång- och cykelled mellan Stallarholmen och Strängnäs. På denna ca 9 km långa led skulle konstnärer skapa ett antal "konstpauser", det vill säga konstverk med syfte att tillföra människor själslig och kroppslig rekreation. Konstpausleden har sin början genom Sundby strands samfällighetsområde och här återfinns vi flera av konstverken.

Vid Hjerts torg möter oss verket "Där vatten möter vatten" av **Ulrika Florin** i samarbete med **Fredrik Holmquist** och **Stefan Edqvist**. Konstverket knyter an till platsens historia, där Sundby tegelbruk spelar en viktig roll. Tegelbruket bedrev sin verksamhet på platsen mellan 1881 till 1967. Därefter stod de övergivna byggnaderna länge kvar innan skorstenen fälldes 1983 och de flesta byggnaderna revs 1984. De sista resterna av tegelbruket försvann först i och med att exploateringen av området startade 2002. De tre sittskulpturerna är byggda av tegelstenar som konstnärerna har grävt upp ur marken och som alltså kommer från det gamla tegelbruket. En del av tegelstenarna är brända och har förmodligen kasserats, andra ser ut att vara i mycket gott skick. Vid sittskulpturerna finns små fågelbad gjorda i betong och markplattornas vågformer anknyter till närheten till vattnet.

Till tegelbruket hörde stora torklador, vilket gett inspiration till en liten "torklada", som också har fått en sittplats, där man kan få skydd mot sol eller regn under sin paus. Jämför väggarnas "luckor" med fotografiet på den gamla byggnaden från 1945 så ser du likheten. Bänkarnas mönster i betong för återigen tankarna till vågmönster och närheten till vatten.

Bäcken är återskapad och försedd med stigstenar. Vid bäckens utlopp står en stor nyrokodivan i betong av **Ulrika Florin**, som inbjuder till en stunds vila och funderingar. Nytt material möter gammal form. Kunskaper, nya som gamla, berättar om varandra i ett konstverk. Bäckens vatten porlar, vi är på land men ändå i vattnet.

Om man följer gångvägen längs vattnet lite längre bort passerar man en fårhage, där Riksantikvarieämbetet 2005 genomförde en arkeologisk utgrävning. I de 11 gravar som man hittade, återfanns tre silvermynt präglade i tysk-romerska riket på 1000-talet och en fjärdedels arabiskt mynt från Tashkent med präglingsår 947-948 e. Kr. I en av gravarna hittades två hästbett, som av utseendet att döma kommer från 800-900-talet e. Kr, det vill säga vikingatid. Mängder av båtnitar hittades också. Gravfältet har vad vi idag kallar typiska manliga attribut, eftersom man tror att hästhållning och sjöfart var en manlig syssla under vikingatiden.

Ytterligare en bit bort längs gångvägen är **Tommy Adlerholts** konstverk "Klunna stenar" placerat. Vid strandkanten ligger ett antal rundade stenar där den största är klunna på mitten och belagd med bladguld på de råa ytorna. Stenarna bildar ett ordnat röse eller en nutida kultplats. Guldets symboliska mening länkar till Strängnäs stift och stadens historia medan stenen i dess oförädlade form skildrar varifrån våra material till byggande av samhällen kommer ifrån. Konstverket "Klunna stenar" blir till en navigeringspunkt och ett landmärke.

Ann Sidéns skulptur "Det går lika bra", en bronsget uppflugen i ett träd, där den till synes lugnt går och betar. Med geten i trädet vill konstnären få oss att lyfta blicken. Kanske går det lika bra att göra på ett annat sätt än vad vi är vana vid? Vi är vana att se getterna beta på marken men i andra kulturer går det lika bra att de betar i träden. Förr i världen var det inte heller ovanligt att se getter på taken i Sverige, på den tiden taken ofta bestod av fodervall. På så sätt binder konstverket ihop dagens samhälle med förr i tiden och även med andra länder och kulturer. Det anspelar också på det oväntade mötet och vad som kan uppstå i sådana möten.

Strax utanför Sundby strandområdet finns ytterligare ett konstverk, som är väl värt att uppmärksamma trots att de är lite svårare att upptäcka. För att hitta till **Synnöve Pohjolas** konstverk "Assimilerad" måste man vika av från gångvägen och på en liten stig leta sig fram i skogen till en glänta, där verket är placerat. Plötsligt uppenbarar sig ett möblemang i betong helt överväxt av mossa. Tre stolar och ett bord står dukat för en fikapaus mitt bland tallar och granar. Gläntan ger känslan av en sal, ett naturens rum. Assimilation är den process som innebär att något omvandlas till att ha större likhet med eller helt införlivas med något annat. Konstverket kan ses på flera sätt. Som ett bord dukat för skogsväsen eller som en överväxt "fossil" från vår kultur. Ett objekt som blivit upptaget och inordnat i sin omgivning. En reflektion om samspelet och beroendet mellan människa och natur.

Tanken med Konstpausleden är att den ska fortsätta hela vägen till Strängnäs. Idag vet vi dock inte om den tanken kommer att bli verklighet, men hoppet finns.

Marie Andersson
Konstguide